Norwid Festiwal 2026. „Samotność wspólna”

2026-11-04

Pod hasłem „Samotność wspólna” Ośrodek Kultury Norwida zaprasza na trzy dni wydarzeń inspirowanych twórczością Cypriana Kamila Norwida. W programie drugiej edycji festiwalu znalazły się interaktywna wystawa, performans, dyskusje o bliskości i współczesnym znaczeniu poezji, koncert oraz warsztaty. To okazja, by spojrzeć na myśl dziewiętnastowiecznego poety z dzisiejszej perspektywy i przekonać się, że nawet o samotności warto rozmawiać wspólnie.

Trzydniowy festiwal literacko-artystyczny poświęcony twórczości Cypriana Kamila Norwida w 205. rocznicę urodzin artysty odbywa się w dniach 20–22 listopada. Wszystkie wydarzenia w ramach „Norwid Festiwal 2026. Samotność wspólna” są bezpłatne.

Pełen program festiwalu:

- **20 listopada**
  - **godz. 18.00 – otwarcie festiwalu. Słowo jako obraz obecności**

Wernisaż wystawy: „Samotność wspólna”

Miejsce: ARTzona Ośrodka Kultury Norwida, Os. Górali 4

Twórcy wystawy: Sebastian Juszczyk, Bartłomiej Biedroń

Interaktywna wystawa „Samotność wspólna” będzie dostępna dla zwiedzających przez wszystkie dni trwania festiwalu. Wystawa pozostanie otwarta również po zakończeniu wydarzenia, w dniach 20–29 listopada.

„Samotność wspólna” – interaktywna wystawa inspirowana twórczością Cypriana Kamila Norwida staje się przestrzenią, w której słowo i obraz przestają istnieć osobno, a zaczynają wzajemnie się przenikać. Tytuł wystawy „Samotność wspólna” podkreśla paradoks wpisany zarówno w twórczość Norwida, jak i współczesne doświadczenie uczestnictwa w kulturze: każdy tworzy własną interpretację, ale czyni to w obecności innych, we wspólnej przestrzeni odbioru i dialogu. Samotność jest jednym z najbardziej ludzkich i dojmujących doświadczeń, stanem, który w refleksji filozoficznej odsłania nie tylko poczucie oddzielenia od innych, lecz także możliwość głębszego poznania siebie i własnego miejsca w świecie.

Częścią wystawy będzie Laboratorium Dźwięku – subtelna warstwa dźwiękowa: szelest papieru, odgłosy przesuwanych folii, ciche brzmienia przestrzeni - wzmacnia atmosferę skupienia i intymności.

- **godz. 19.00 – performans słowa towarzyszący wystawie: „Co słychać i co począć”**

Miejsce: ARTzona Ośrodka Kultury Norwida, Os. Górali 4

Performer: Marcin Miętus

„Co słychać i co począć” wychodzi od prostego gestu zadania pytania. Pytania, które zwykle nie oczekuje odpowiedzi. W performansie staje się ono jednak narzędziem nasłuchiwania: języka, przestrzeni i obecności innych osób. Performer funkcjonuje jak żywy grafoskop. Nie wyświetla obrazów, lecz przepuszcza przez własne ciało głosy, słowa i fragmenty tekstów Cypriana Kamila Norwida. W tym procesie znaczenie nie jest celem, lecz skutkiem ubocznym spotkania dźwięków, powtórzeń i pojedynczych gestów.

Performans inspirowany cyklem „Vade-mecum” Norwida, zbudowany jest wokół słów, rytmu i działań ruchowych. Tytułowe pytanie wydaje się błahe, potoczne, codzienne, a zarazem otwierające przestrzeń wsłuchiwania się w to, jak jesteśmy ze sobą obecni. Wspólna przestrzeń, krąg uczestników i uczestniczek powstające między nimi relacje tworzą chwilową jedność opartą nie na zgodności znaczeń, lecz na byciu tu i teraz. Czy odpowiadając indywidualnie na pytanie „co słychać?”, można uzyskać wspólną odpowiedź na „co począć”?

- **21 listopada**
  - **Słowo jako przestrzeń spotkania**

Miejsce: ARTzona Ośrodka Kultury Norwida, Os. Górali 4

Drugi dzień festiwalu poświęcony jest rozmowie – o poezji, bliskości i wspólnocie budowanej poprzez język. Program koncentruje się wokół Norwidowskiego rozumienia relacji międzyludzkich: wymagających, angażujących, opartych o wspólne wartości.

- **w godz. 14.00–14.20 – przywitanie gości**
- **w godz. 14.30–16.00 – panel dyskusyjny: Kiedy słowa łączą? Poezja jako przestrzeń spotkania (z tłumaczeniem na PJM)**

Poezja w twórczości Norwida nie jest jedynie formą estetycznego wyrazu – staje się próbą porozumienia, budowania relacji i przekraczania samotności. Panel poświęcony będzie pytaniu o to, czy współcześnie literatura nadal może tworzyć przestrzeń rzeczywistego spotkania i wspólnoty doświadczeń.

Prowadząca: Georgina Gryboś
Osoby uczestniczące: dr hab. Marta Eloy Cichocka, dr Anna Marchewka, dr hab. Wit Szostak
Tłumaczenie paneli dyskusyjnych na Polski Język Migowy: Marzena Kasperska, Julia Kulig

- **w godz. 16.00–16.30 – przerwa, zwiedzanie wystawy**

W czasie przerwy uczestnicy i uczestniczki festiwalu mogą zwiedzać interaktywną wystawę inspirowaną twórczością Cypriana Kamila Norwida.

- **w godz. 16.30–18.00 – panel dyskusyjny: „Poufne obcowanie” – norwidowska koncepcja bliskości (z tłumaczeniem na PJM)**

Jedno z bardziej znanych Norwidowskich określeń: „poufne obcowanie” staje się punktem wyjścia do rozmowy o współczesnym rozumieniu bliskości, obecności i relacji międzyludzkich. Panel podejmie

refleksję nad tym, czy możliwa jest dziś głęboka wspólnota budowana poprzez kulturę, rozmowę i uważność wobec drugiego człowieka?

Prowadząca: Georgina Gryboś
Osoby uczestniczące: Prof. dr hab. Magdalena Siwiec, dr Eliza Kącka, Tomasz Stawiszyński, Urszula Tłomak
Tłumaczenie paneli dyskusyjnych na Polski Język Migowy: Marzena Kasperska, Julia Kulig

- **w godz. 18.00–19.00 – przejście na koncert do Opactwa Cystersów**
- **godz. 19.30 – Od-początek - koncert grupy kobiecej CHMARA**

Miejsce: Opactwo Cystersów w Mogile, ul. Klasztorna 11

Wieczorny koncert stanowi muzyczne domknięcie drugiego dnia festiwalu i rozwinięcie motywu wspólnotowości obecnego w całym programie wydarzenia. W repertuarze znajdą się pieśni inspirowane twórczością Cypriana Kamila Norwida, którego poezja - pełna refleksji nad samotnością, duchowością i relacją człowieka ze światem - zyskuje w interpretacji muzycznej emocjonalny wymiar. Surowość i intymność norwidowskiego słowa zostaną przełożone na wielogłosowe kompozycje.

CHMARA – kobieca grupa śpiewacza, która sięga do dawnych pieśni i tradycji polifonicznych, odnajdując w nich przestrzeń dla współczesnej wrażliwości i osobistego doświadczenia. Wielogłos staje się tu metaforą wspólnoty: osobne głosy zachowują swoją indywidualność, tworząc jednocześnie wspólne brzmienie.

- **22 listopada**
  - **Norwid i język współczesności**

Trzeci dzień festiwalu poświęcony zostaje pracy warsztatowej i wspólnemu namysłowi nad współczesnym znaczeniem twórczości Norwida. Program skupia się wokół relacji pomiędzy słowem, obrazem i doświadczeniem wspólnoty, zachęcając uczestników do twórczego oraz filozoficznego dialogu z tekstami poety.

- **w godz. 11.00–14.00 – Album osobności - warsztat ilustratorsko-filozoficzny**

Miejsce: ARTzona Ośrodka Kultury Norwida, Os. Górali 4

Warsztat inspirowany „Albumem Orbis” Cypriana Kamila Norwida – dziełem, zwanym przez samego poetę - „portfelem artystycznym”, łączącym obraz, notatkę i refleksję filozoficzną. Uczestnicy i uczestniczki stworzą własne wizualne albumy skojarzeń, emocji i doświadczeń, pracując na pograniczu ilustracji, kolażu i interpretacji tekstu. Punktem wyjścia stanie się pytanie o to, jak obraz może opowiadać o pamięci i emocjach w niej zapisanych.

Prowadzenie: Ada Augustyniak

- **w godz. 11.00–13.00 – Norwid - ćwiczenia z obecności. Warsztat wspólnego czytania**

Miejsce: ARTzona Ośrodka Kultury Norwida, Os. Górali 4

Magiczny Kraków

Warsztat poświęcony wspólnemu czytaniu i interpretowaniu tekstów Cypriana Kamila Norwida w zestawieniu z wybranymi koncepcjami współczesnej filozofii dialogu i wspólnoty. Punktem odniesienia staną się między innymi refleksje Jürgena Habermasa oraz Emmanuela Levinasa dotyczące relacji z drugim człowiekiem, języka i odpowiedzialności. Warsztat stanie się przestrzenią krytycznej rozmowy o człowieku jako istocie społecznej oraz o aktualności norwidowskiego myślenia we współczesnym świecie.

Prowadzenie: dr Katarzyna Trzeciak

- **godz. 14.00 – zakończenie festiwalu.**

Norwid festiwal odbywa się co pięć lat, pierwsza edycja odbyła się w 2021 roku w 200. rocznicę urodzin Norwida.

Zgłoszenia do udziału w obu warsztatach 22 listopada wymagają zapisów poprzez formularz zapisu, który będzie dostępny od **9 listopada**.

Zapisy na warsztaty trwają do **19 listopada**, do godz. 15.00.